

В.Д. Іванова

магістр 2-го року навчання кафедри психології,

Херсонський державний університет,

Херсон, Україна

В.І. Шебанова

доктор психологічних наук., професор кафедри психології

Херсонський державний університет

Херсон, Україна

СПІЛЬНЕ ТА ВІДМІННЕ У СТАВЛЕННІ ДО ПЕРШОГО СЕСУАЛЬНОГО ДОСВІДУ У РІЗНИХ ПОКОЛІНЬ

Теоретичний аналіз сучасних наукових джерел, дозволив нам визначити науковий базис, на який ми спиралися при розробці «Авторського психодіагностичного комплексу методик дослідження ставлення до сексу та сексуальності» [1; 2].

Емпірична вибірка дослідження: 80 осіб, серед яких 60 осіб юнацького віку (30 дівчат, 30 юнаків, віком від 17 до 24 років) та 20 осіб зрілого віку (10 жінок, 10 чоловіків, віком від 25 до 56 років).

Досліджуючи ставлення респондентів до їх першого сексуального досвіду ми просили їх зазначити мотив та вік першого сексуального досвіду, а також чи бажали б вони у цьому щось змінити, як би була така можливість.

Виявлено, що у 80% респонденток юнацького віку, секс відбувся вперше у віці від 16 до 21 років, із них у 50% мотивом було бажання стати ближче з коханим і рішення зробити цей крок у доросле життя разом із ним. При цьому, усі респондентки цієї підгрупи описали власний вибір як усвідомлений і виважений крок. 10% відзначили, що мотивом першого сексу було логічне продовження або завершення побачення. 20% респонденток цієї групи відмітили мотив «цікавість» акцентуючи увагу на інтересі до нового досвіду, статусу ідентичності та відчуттів, що виникають при цьому. Усі 80% респонденток юнацького віку, у яких секс відбувся вперше у віці від 16 до 21 років, відмітили, що вони не шкодують про той перший сексуальний досвід,

який був у їх житті та нічого б у ньому не змінювали. Отже, можемо констатувати, що ставлення до сексу у більшості частини жіночої вибірки юнацького віку – позитивне, без бажання щось змінити.

20% респонденток юнацького віку відмітили, що мали свій перший сексуальний досвід у віці від 14 до 16 років, мотивом у прийнятті цього рішення стали певні маніпуляції з боку хлопця. При цьому, усі респондентки цієї групи зазначали, що цей досвід для них став негативним, і згадувати про нього їм неприємно та соромно. На нашу думку це свідчить про травмувальний сексуальний досвід, і, відповідно необхідність його трансформування.

Аналіз відповідей досліджуваних юнаків виявив, що 51% вибірки відзначили, що вперше секс у них відбувся у віці від 14 до 19 років. Серед них, 27% відмітили, що мотивом вступу у сексуальні стосунки були інтерес та цікавість, однак цей досвід респонденти описували, як негативний тому що зараз, на їх думку, вони сфорсували розвиток подій будучи необізнаними і ще не повністю розуміючи можливих наслідків при першому сексі. 24% юнаків, вступили у перші сексуальні стосунки вважаючи, що їм «вже час», звертаючи увагу на досвід інших значущих однолітків. Однак, наразі оцінюють свій перший сексуальний досвід як невдалий і негативний, який би вони точно хотіли б змінити, що пов'язано із невдачами при перших сексуальних контактах, необізнаністю, неможливістю контролювати фізіологічні процеси зокрема, передчасне сім'явиверження.

23% респондентів юнацького віку, зазначили, що отримали перший сексуальний досвід у віці від 19 до 23 років, а мотивом було прояв кохання до партнерки, зважене рішення та власна зрілість.

13% респондентів юнацького віку не надали відповіді на це запитання, а ще у 13% ще не було сексуального досвіду на час проходження анкети.

Узагальнивши відповіді, констатуємо, що більша частина респондентів юнацького віку (51%) ставляться до свого першого сексуального досвіду негативно, внаслідок того, що не мали необхідних знань, щодо процесів статевого контакту та фізіологічних особливостей жінки. Основними мотивами

були сексуальний потяг вмотивований цікавістю і орієнтація на статеву поведінку значущих однолітків. 23% респондентів цієї групи мали свій перший сексуальний контакт у віці від 19 до 23 років, ставляться до цього досвіду позитивно і нічого не бажали би змінювати. На нашу думку, це пояснюється усвідомленням чоловіків своїх потреби, більш ретельний вибір партнера і поглиблення певних знань щодо власної сексуальної компетентності.

Аналіз результатів отриманих за вибіркою осіб зрілого віку дозволяє констатувати що, 30% респонденток, жінок зрілого віку вступали у перші сексуальні стосунки у віці від 17 до 21 року і відмітили, що мотивом було кохання до партнера, зберегти стабільні відносини, встановити довірчі стосунки, зміцнити зв'язки. Ставляться до цього досвіду позитивно, змінювати нічого не бажають.

Також у 25% респонденток зрілого віку мотивом перших сексуальних стосунків відмічалось кохання до партнера, встановлення довірчих відносин і зміцнення зв'язків із ним, схожий мотив із тим що було виявлено у вищезгаданій групі. Але ми не можемо їх об'єднати, оскільки жінки цієї групи, не вказали вік вступу і ставлення до перших сексуальних стосунків, а тому ми розглядаємо її як окрему категорію.

45% респонденток зрілого віку відзначили, що їх перший сексуальний досвід відбувся у віці від 15 до 18 років, мотивом до цього кроку, була цікавість.

Аналіз відповідей отриманих за вибіркою чоловіків зрілого віку дозволяє стверджувати, що у 50% перший сексуальний контакт відбувся через почуття пристрасті до партнера, і бажанням більшого зближення. 30% респондентів групи цього вікового періоду відмітили, що мотивом до першого сексу була «цікавість» до «чогось забороненого» і загалом до усього процесу. 20% досліджуваних, відмітили своїм мотивом вступу до першого сексуального контакту бажання приєднатися до групи значущих одноліток по статусу і думкою що «вже час». Подібна тенденція є притаманною до осіб підліткового віку, що і прослідковується у нашому дослідженні.

Висновки з проведеного дослідження

Виявлено, що жінки юнацького та зрілого віку, в цілому позитивно ставляться до свого першого сексуального досвіду, описуючи його як досвід про який вони не шкодують і нічого б не змінювали. На відміну від жінок, чоловіки, у своїй більшості, бажали б забути і не згадувати їх перший сексуальний досвід. До цих відповідей ми умовно можемо додати і тих респондентів, хто не відповів на дане запитання, що говорить про можливий супротив стосовно цієї теми.

З'ясовано, що ті хто вступали у сексуальні стосунки у підлітковому віці описують свій сексуальний досвід як негативний, про який би хотілося б не згадувати через необізнаність, невміння контролювати власні фізіологічні процеси, зокрема, передчасне сім'явиверження. На відміну від респондентів, які мали ранній сексуальний досвід, ті хто отримали його пізніше, ставляться до нього позитивно. На нашу думку це пояснюється, з одного боку, усвідомленням своїх потреб, підвищенням власної сексуальної компетентності, здатності до володіння власними психофізіологічними реакціями, а по-друге, почуттям кохання, як мотивом першого сексуального досвіду.

Досліджено, що 100% респондентів молодого покоління відмічали своє ставлення першого сексуального досвіду (позитивне чи негативне). На відміну від юнацького віку, старше покоління у 70% відповідей не надали емоційної оцінки взагалі.

Список використаних джерел

1. Шебанова В.І. Уявлення про сексуальні стосунки. *Актуальні питання психології у сучасному інноваційному просторі: Збірник матеріалів міжнародної наук. – практ. конф., м. Одеса, ОНМУ, 14-15 травня 2021 р. / Редкол.: Р.П. Шевченко, О.А. Діколь-Кобріна. - Одеса: ОНМУ, 2021. – с. 323-326.*
2. Шебанова В. І., Іванова В.Д. Авторське свідоцтво Комплекс методик «Авторський психодіагностичний комплекс методик дослідження ставлення до сексу та сексуальності». № 106348 від 16.07.2021 К. : Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності».